

**UCHWAŁA NR XLVI/420/10
RADY MIEJSKIEJ W KĄTACH WROCŁAWSKICH**

z dnia 13 lipca 2010 r.

w sprawie zatwierdzenia „Planu Odnowy Miejscowości Gniechowice na lata 2010 -2017”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (dz. U. z 2001r Nr 142, poz. 1591, z 20002r Nr 23, poz. 220, Nr62, poz. 558, Nr 113, poz984, Nr153, poz.1271 i nr 214, poz. 1806, z 2003r. nr 80, poz. 717 i nr 162, poz. 1568, z 2004 r, nr 102, poz.1055 nr 116, poz.1203 i nr 167 z 2005r nr172, poz1441, nr175, poz. 1457, z 2006r. nr17, poz.128, i nr 181, poz. 1337,z 2007r nr 48 poz. 327, nr 38 poz. 974, nr173 poz.1218, z 2008r z 2007r. nr 173, poz.1218, z 2008r nr 180, poz. 1111, nr 223 poz. 1458 oraz z 2009r nr 52, poz. 420 i nr 157, poz. 1241 oraz z 2010r nr 28, poz. 142, 146)

Rada Miejska w Kątach Wrocławskich uchwala co następuje:

- § 1. Zatwierdza się „Plan Odnowy Miejscowości Gniechowice na lata 2010-2017”, stanowiący załącznik do uchwały.
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Adam Klimczak

Uzasadnienie

„Plan Odnowy Miejscowości Gniechowice na lata 2010 – 2017” został przygotowany w związku z możliwością pozyskania środków w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2010 – 2017. Plan Odnowy Miejscowości stanowi obligatoryjny załącznik do wniosku o dofinansowanie z PROW – działanie „Odnowa i Rozwój Wsi” dla podmiotów, które mogą się o nie ubiegać zgodnie z wytycznymi. Plan został przyjęty przez Zebranie Wiejskie Sołectwa Gniechowice.

PRZEWODNICĄCY
Rody Miejskiej w Kątach Wr.

Adam Klimczak

**PLAN ODNOWY
MIEJSCOWOŚCI GNIECHOWICE
NA LATA 2010 - 2017**

GMINA KĄTY WROCŁAWSKIE

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
1. Ogólna charakterystyka miejscowości Gniechowice	4
1.1. Położenie geograficzne	4
1.2. Historia	5
1.3. Struktura przestrzenna	7
1.4. Ludność	10
2. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości	12
2.1. Zasoby przyrodnicze	13
2.2. Zasoby kulturowe	13
2.3. Infrastruktura społeczna i kapitał społeczny	19
2.4. Infrastruktura techniczna	23
2.5. Lokalna gospodarka	26
2.6. Walory turystyczne	28
3. Ocena mocnych i słabych stron miejscowości	29
4. Wizja rozwoju miejscowości	30
5. Opis planowanych zadań inwestycyjnych w latach 2010-2017	32
6. Wdrażanie planowanych przedsięwzięć	35

WSTĘP

Członkostwo Polski w Unii Europejskiej stwarza warunki do ubiegania się samorządów gminnych o uzyskanie wsparcia finansowego z funduszy strukturalnych na realizację przypisanych im zadań. Jedną z możliwości uzyskania środków jest realizacja zadań wpisujących się w cele Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 - 2013.

Bezpośrednim powodem stworzenia Planu Odnowy Miejscowości Gniechowice jest chęć pozyskiwania funduszy strukturalnych na rzecz wsi, przede wszystkim w celu realizacji inwestycji mających poprawić komfort życia lokalnej społeczności. Plan Odnowy Miejscowości Gniechowice na lata 2010 – 2017 to dokument, który jest jednym z wymaganych załączników do wniosku o przyznanie wsparcia finansowego w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, działania "Odnowa i rozwój wsi". Działanie to ma na celu poprawę jakości życia na obszarach wiejskich przez zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi oraz promowanie obszarów wiejskich. Wsparcie finansowe przyznawane będzie na realizację projektów związanych m.in. z zagospodarowaniem przestrzeni publicznej, takich jak budowa, przebudowa lub remont obiektów kultury, obiektów sportowych, ścieżek rowerowych, szlaków pieszych, placów zabaw, a także miejsc rekreacji, przeznaczonych do użytku publicznego.

Dokument określa strategię działań wsi w sferze społeczno-gospodarczej na lata 2010-2017. Dokument zawiera charakterystykę miejscowości, jej położenie, zasoby kulturowo - historyczne, analizę zasobów wsi, porównanie korzystnych i niekorzystnych cech wewnętrznych wsi, a także potencjalnych szans i zagrożeń mogących warunkować przyszłość miejscowości i ich mieszkańców, planowane kierunki rozwoju, a także zakładane przedsięwzięcia wraz z szacunkowymi kosztami i harmonogramem planowanych działań. Przedmiotowy dokument służy pełnemu wykorzystaniu istniejącego potencjału i szans rozwojowych, w tym dostępu do środków unijnych i innych funduszy. Dokument określa działania natury społecznej, gospodarczej i przestrzennej, zmierzające do aktywizacji obszarów wiejskich na terenie gminy Kąty Wrocławskie.

Założenia przedmiotowego Planu realizują cele i założenia innych dokumentów strategicznych takich jak Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, wpisując się także w priorytety regionalnych i lokalnych strategii: Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego, Strategii Rozwoju Lokalnego Miasta i Gminy Kąty Wrocławskie do roku 2020 oraz Lokalnej Strategii Rozwoju LGD Lider A4.

Plan Odnowy Miejscowości Gniechowice na lata 2010-2017 został opracowany zgodnie z wytycznymi rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 r. (Dz. U. nr 38, poz. 220) w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013. Dokument powstał przy aktywnym udziale mieszkańców, Rady Sołectkiej, radnych, Stowarzyszenia Przyjaciół Gniechowic, pracowników Urzędu Gminy i władz samorządowych gminy.

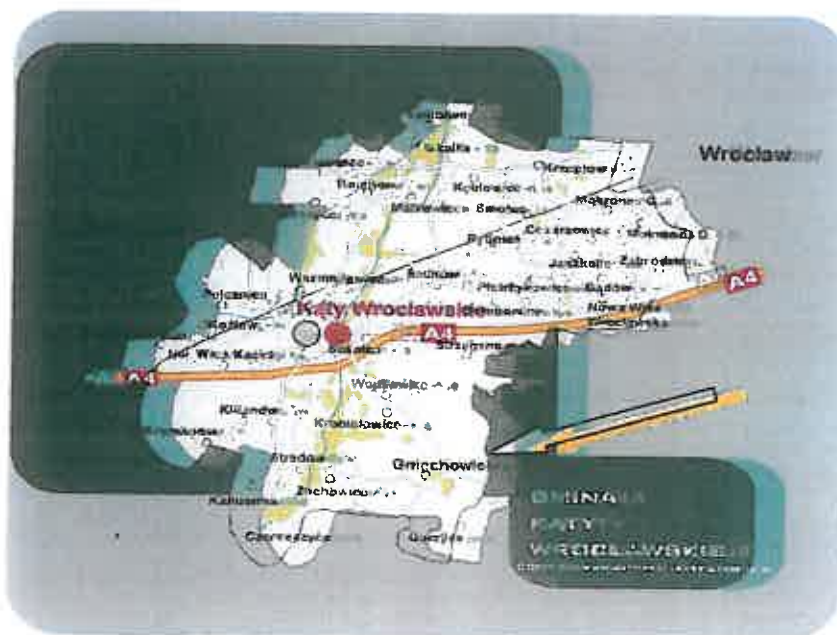
1. Ogólna charakterystyka miejscowości Gniechowice

1.1. Położenie geograficzne

Gniechowice to miejscowość zlokalizowana w gminie Kąty Wrocławskie, położonej w województwie dolnośląskim. Gmina Kąty Wrocławskie będąca jedną z 9 gmin powiatu wrocławskiego, położona jest na Nizinie Śląskiej w części zwanej Równiną Wrocławską. Wzniesienia na opisywanym terenie to jedynie niewielkie wzniesienia moreny dennej. Najwyższy punkt to położone na pd. od Zachowic, na granicy gminy wzniesienie o wys. 187,8 m n.p.m., a najniższy to dolina Bystrzycy poniżej ujścia do niej Strzegomki na pn. od Samotworusa ok. 119,5 m n.p.m. Gmina sąsiaduje od pn.-wsch. z miastem Wrocławiem, od pn.-zach. z gminami Miękinia i Kostomłoty, od zach. z gminą Miętków, od pd. z gminą Sobótka i od pd.-wsch. z gminą Kobierzyce.

Znaczący wpływ na rozwój Gniechowic ma bezpośrednia bliskość Wrocławia (gmina posiada 17 km granicy z miastem Wrocław), oraz przebiegające przez teren gminy główne szlaki komunikacyjne, w tym m.in. przecinająca gminę autostrada A4 z dwoma zjazdami, a także przebiegająca przez teren gminy obwodnica autostradowa miasta Wrocławia. Przez miejscowość Gniechowice przebiega droga krajowa nr 35, z którą krzyżuje się droga wojewódzka nr 346. Gniechowice położone są 22 km na południowy zachód od Wrocławia, 7 km na południowy wschód od Kątów Wrocławskich, nad rzeką Czarna Woda i jej dopływem rzeką Gniłą. W bliskim sąsiedztwie Gniechowic znajdują się takie wioski jak Krobielowice, Zachowice, Górzycy i przysiółek Stary Dwór.

Położenie miejscowości

Źródło: Urząd Miasta i Gminy Kąty Wrocławskie

1.2.2 Historia

Tereny, na których znajdują się Gniechowice mają bardzo długą historię, pierwsza odnotowana wzmianka o Gniechowicach (niem. *Gnichwitz*) pochodzi z roku 1288. W Gniechowicach, gdzie odkryto osadę z początków neolitu, tzw. kultury wstęgowej rytej, znaleziono najdawniejsze ślady osadnictwa na terenie gminy. Odkryto także ślady osadnictwa ze wszystkich okresów archeologicznych, aż do czasów historycznych. Były to ziemie zamieszkałe przez ludy prasłowiańskie, które we wczesnym średniowieczu należały do plemienia Ślęzan. Teren gminy był rolniczym zapleczem dużych miast, a przede wszystkim Wrocławia. Terenu tego nie omijały wojny i związane z tym klęski, każda bowiem wyprawa przeciw Wrocławowi poruszała się po jego okolicach. Ludność tych terenów, szczególnie na wsi, bardzo długo zachowywała polskość, dopiero bowiem w czasach hitlerowskich nastąpiło ich zacieranie przez urzędowe zmiany nazw. Gniechowice, które w pierwszych zapiskach historycznych zapisywane były bardzo podobnie – Gniechowiczi, Gniechowici itp., do roku 1936 nazywały się Gnichwitz.

Gospoda Pod Browarem, kościół katolicki, Szkoła Katolicka i pomnik ofiar I.W. Św. Lata 1914 - 1920.

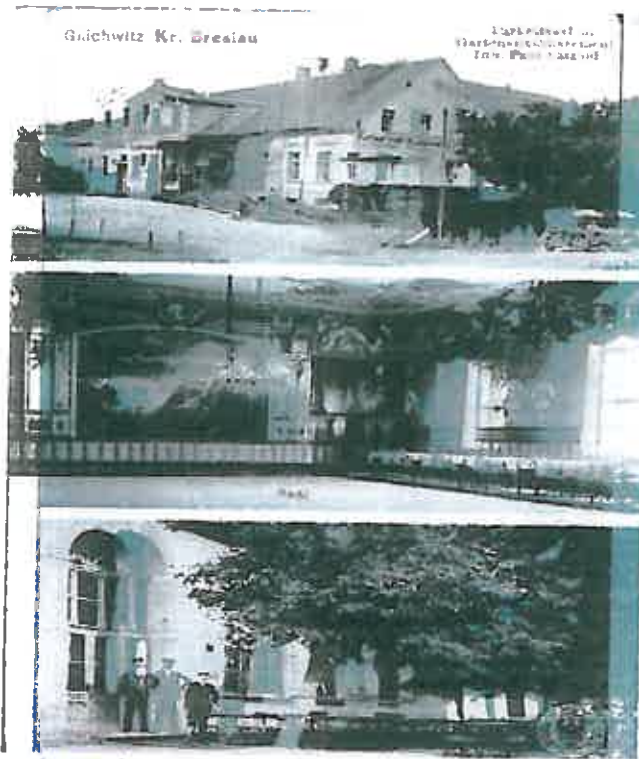
Źródło: www.wroclaw.hydrai.com.pl

Pierwotnie wieś Gniechowice, ze względu na sprzyjającą lokalizację na szlaku komunikacyjnym, rozwijała się jako ulicówka, z czasem przekształciła się w wieś wielodrożnicową. W dokumentach historycznych wieś pojawiła się w 1288 r. pod nazwą Gnekowiz, Gniechowiczi, w 1310 r. – Gnichwitz, Gnechewitz. Nazwa Gnichwitz została zmieniona po 1936 r. na Altenrode ze względu na polskojęzyczne brzmienie. Już w roku 1299 Gniechowice posiadały własny kościół i proboszcza. Od 1337 r. miejscowość stanowiła własność rodziny von Reichenbach, która otrzymała Gniechowice w wieczyste lenno od króla Czech (Karola IV) Luksemburczyka. Majątek sprzedano w 1404 r. rodzinie Ungerathen, pozostał on w ich rękach do 1561 r. kiedy przejęli go hrabiowie von Saurma-Jeltsch.

Plan Odnowy Miejscowości Gniechowice

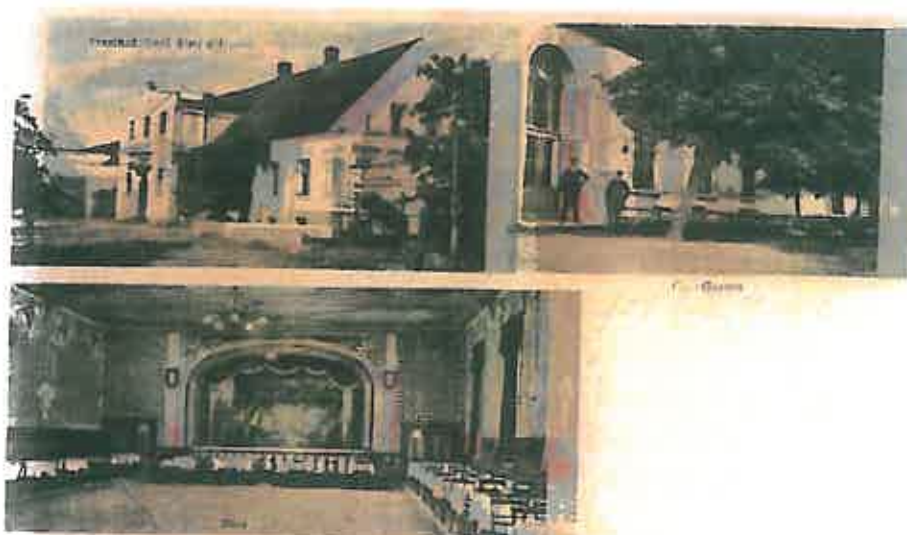
Zarządzali oni Gniechowicami do końca drugiej wojny światowej. Wieś posiadała pod koniec XVIII wieku własny browar, własność rodu Saurma-Jeltsch, gorzelnię, rozwinięte było też rzemiosło, na pewno funkcjonował młyn wodny i dwa wiatraki.

Restauracja Paula Pätzolda, 1915r.

Źródło: www.wroclaw.hydra.com.pl

Dawny zajazd w Gniechowicach. Obecnie budynek należy do Ochotniczej Straży Pożarnej

Źródło: www.wroclaw.hydra.com.pl

Na początku XX wieku we wsi było kilka sklepów – w domu przy ul. Kąteckiej 63 z 1866 r. znajdowała się piekarnia i sklep E. Reichelta; co najmniej trzy gospody – w domu przy ul. Kąteckiej 24 gospoda Fleichera razem ze sklepem i pocztą; zajazd z ogrodem i salą taneczną Paula Pätzolda w dzisiejszym budynku OSP przy ul. Kąteckiej 59; i gospoda Oskara Klippela w domu przy ul. Kąteckiej 65. We wsi, w budynku Stacji Pogotowia Ratunkowego przy ul. Kąteckiej 49 znajdowała się szkoła katolicka z 1891 r.; browar i warsztaty rzemieślnicze, a także kościół ewangelicki (obecnie nieistniejący) i katolicki.

Do 1945 r. Gnichwitz administracyjnie należały do powiatu wrocławskiego – Kreis Bréslau, po wojnie zaś stanowiły siedzibę Gminnej Rady Narodowej i centrum gminy Gniechowice. Reforma administracyjna w 1954 r. włączyła wieś do gminy Kąty Wrocławskie. Po 1949 r. miejscowość rozwijała się w ramach indywidualnych gospodarstw rolnych oraz gospodarstwa PGR, na który przeznaczono majątek Saueraków, a którego siedzibą był pałac. Folwark PGR został przekształcony w Kombinat PGR, który obejmował okoliczne wsie. W pobliżu drogi do Górzyc, za Gniechowicami, powstała nowa siedziba Kombinatu.

1.3.3 Struktura przestrzenna

Wieś Gniechowice, obok miasta Kąty Wrocławskie i miejscowości Smolec, należy do głównych ośrodków gminy; należy także do największych w gminie jednostek osadniczych. Obszar wiejski gminy podzielony jest na 34 obręby geodezyjne, w skład których wchodzi 36 sołectw obejmujących 44 miejscowości. Gniechowice należą do obrębów liczących więcej niż jedno sołectwo lub jedną miejscowość. W obrębie Gniechowic znajduje się przysiółek Stary Dwór.

Obszary wiejskie gminy (bez miasta Kąty Wrocławskie) zajmują obszar 16 195,06 ha. Ogółem powierzchnia ogólna obrębu Gniechowice wynosi aż 1 685,72 ha, co daje 9,9% udziału w powierzchni gminy. Pod względem administracyjnym Gniechowice posiadają 1 sołectwo i 2 miejscowości (wspomniane wyżej Stary Dwór).

Przy wjeździe do Gniechowic od strony Wrocławia, po obu stronach drogi znajduje się wiele stosunkowo nowych domów jednorodzinnych co świadczy o tym, że w okolicy osiedla się wielu nowych mieszkańców.

We wsi wyodrębniono wiele konkretnych ulic o własnych nazwach. Wynika to z faktu, iż życie wsi – a co za tym idzie – również jej zabudowa, skoncentrowane są przy szosach i przecinających miejscowość – przy większości dróg wybudowane są chodniki, co wpływa pozytywnie na estetykę miejscowości i bezpieczeństwo mieszkańców. Chodników brakuje przy kilku bocznych drogach, takich jak ul. Szkolna, oraz na drogach dojazdowych do nowopowstałych osiedli. Główną ulicą Gniechowic, gdzie zlokalizowanych jest najwięcej

Plan Odnowy Miejscowości Gniechowice

budynków, mieszkalnych i innych, jest ul. Kątecka. Przy ul. Kąteckiej znajdują się również zabudowania kościelne (kościół p.w. Św. Filomeny, który jest obecnie jedynym kościołem we wsi oraz murowany budynek plebanii), a także dwa ośrodki zdrowia (wraz z filią urzędu pocztowego).

Widok na Kościół i mur przykościelny

Źródło: Materiały własne

Skwer przy skrzyżowaniu ul. Wrocławskiej i Kąteckiej

Źródło: Materiały własne

Centralną część miejscowości położoną jest przy skrzyżowaniu ul. Kąteckiej oraz ul. Wrocławskiej. Przy skrzyżowaniu tym znajduje się Kościół wraz z dużym fragmentem muru

przykościelnego, stacja paliw, wiaty przystankowe, a także, w pobliżu sali wiejskiej, plac gdzie usytuowany jest pomnik w formie ostrosłupa, postawiony ku czci Armii Czerwonej. Przy placu tym znajduje się tablica z planem wsi Gniechowice. Zagospodarowanie terenu, posianie trawy i nasadzenia, a także wyposażenie placu w małą architekturę uczyniłyby ze skweru miejsce, w którym mieszkańcy mogliby miło spędzić czas na świeżym powietrzu.

Pamiętka po Czerwonej Armii - Pomnik Żołnierzy Radzieckich

Źródło: www.wroclaw.hydra.com.pl

W pobliżu skweru, gdzie usytuowany jest pomnik, znajduje się apteka. W odległości ok. 50 m od ul. Wrocławskiej, przy ul. Kąteckiej zlokalizowany jest budynek, w którym oprócz części mieszkaniowej mieści się klub Kuźnia, siedziba OSP, a także świetlica wiejska. Wzdłuż ul. Kąteckiej, podążając w kierunku na Oławę, znaleźć można kilka sklepów, a także ośrodek zdrowia i filię Urzędu Pocztowego Kąty Wrocławskie. Po przeciwnej stronie powstają budynki pod zabudowę mieszkaniową. Przy ulicy Kąteckiej dominuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna.

W centralnej części miejscowości, nieopodal głównego skrzyżowania przy ul. Wrocławskiej 7, można odnaleźć ślady dawnej świetności budynków, które obecnie popadają w ruinę – pałacu opisanego w dalszej części dokumentu oraz zachowanej części zabudowań folwarcznych. Przy wylocie z Gniechowic, podążając drogą w kierunku Świdnicy, znajduje się stosunkowo niewiele domów mieszkalnych. Zwarta zabudowa wsi koncentruje się przede wszystkim wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 346 oraz drogi krajowej nr 35 – po obu stronach dróg. W Gniechowicach zlokalizowane jest również duże osiedle budynków wielorodzinnych w niskiej zabudowie. W jego pobliżu, przy ul. Szkolnej usytuowana jest Szkoła Podstawowa.

Przy ul. Szkolnej, zwłaszcza po prawej stronie (podążając w kierunku Krobielowic) znajduje się wiele domów jednorodzinnych, na końcu zaś działki budowlane.

W okolicach kościoła, wzdłuż ul. Kąteckiej (po lewej stronie podążając w kierunku Krobielowic), rozciąga się duży zadrzewiony teren. Po prawej stronie usytuowane są przede wszystkim budynki mieszkalne, głównie zabudowy jednorodzinnej. Za tym terenem zabudowanym, w odległości ok. 500 m od ostatnich zabudowań, zlokalizowana jest Stacja Uzdatniania Wody oraz oczyszczalnia ścieków.

Gniechowice, widok na kościół po lewej stronie, w tle na końcu drogi pałac

Źródło: www.wraciw.hydrol.com.pl

Wokół Gniechowic rozciągają się tereny zielone oraz grunty orne, które przecina i naturalnie nawadnia rzeka Czarna Woda oraz jej dopływ – Gnifa. Współcześnie bieg rzeki zmieniono ze względu na częste podtopienia niżej położonej części wsi, dzięki czemu na terenach dawniej zalewowych możliwy jest rozwój budownictwa mieszkaniowego.

1.4.1 Ludność

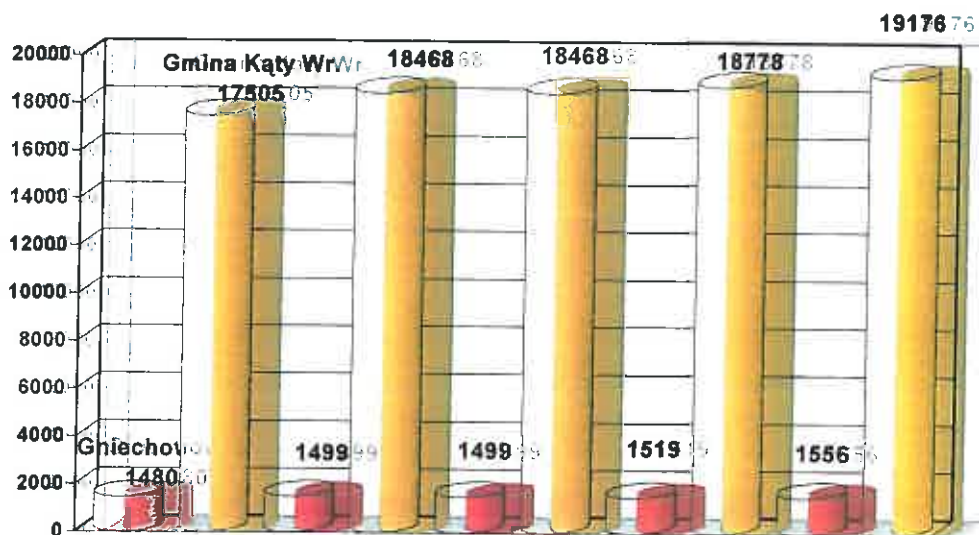
Gminę Kąty Wrocławskie, według danych Urzędu Miasta i Gminy Kąty Wrocławskie, na dzień 31 grudnia 2009 r. zamieszkiwało 19 176 osób. Gniechowice należą do największych miejscowości w gminie – obok Kątów Wrocławskich i Smolca. Na dzień 31.12.2009r. Gniechowice liczyły 1556 mieszkańców.

Osadnictwo w gminie charakteryzuje się znacznym rozdrobnieniem i rozproszeniem. Jedynie miasto Kąty Wrocławskie liczy 5 655 mieszkańców. Na terenie gminy tylko dwie wsie

liczą ponad 1500 mieszkańców – Smolec i Gniechowice. Miejscowości Mańkowice, Piétrzykowie, Sadków i Zachowice liczą 500-700 mieszkańców.

Liczba ludności w gminie w ostatnich latach systematycznie rośnie, co wynika z korzystnego położenia wielu miejscowości, w tym m.in. Gniechowice. Dzięki bliskości Wrocławia i głównych tras komunikacyjnych można zakładać, że liczba ludności będzie powoli, ale systematycznie rosła. Wzrost liczby mieszkańców wynika z procesów suburbanizacyjnych oraz z zapotrzebowania na tereny mieszkaniowe w pobliżu ważnych ciągów komunikacyjnych, warunkujących dogodne połączenie z Wrocławiem.

Wykres 1. Ludność miejscowości Gniechowice na tle ludności miasta i gminy Kąty Wrocławskie w latach 2005 – 2009, dane z 31 grudnia każdego roku.*

Źródło: Ewidencja Urzędu Miasta i Gminy Kąty Wrocławskie.

* dane nie obejmują osób niezameldowanych i zameldowanych na pobyt czasowy.

Struktura ludności według wieku i płci

Struktura ludności gminy Kąty Wrocławskie na przełomie lat 1997-2007 nie uległa większym zmianom. Podział na kobiety i mężczyzn w tym okresie przedstawiał się następująco: 51% ludności gminy to kobiety, a 49% mężczyźni. Zmiany zanotowano w strukturze wiekowej ludności gminy, która odzwierciedla strukturę ludności typu regresywnego. Jest to spowodowane stosunkowo małą liczbą urodzeń oraz dużą liczbą ludności w wieku 20-30 oraz 45-60 lat. Zaobserwowano znaczący wzrost liczby ludności w przedziałach wiekowych 0-4 oraz 20-30, spowodowany głównie przyrostem migracyjnym osób o ustabilizowanej sytuacji bytowej i posiadających dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym. Na przełomie lat 1995-2007 w gminie spadł udział ludności w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat), z 29% do 20%. Tym samym wzrósł odsetek ludności produkcyjnej (18-60(65)) z 57% do 66%. Na stałym poziomie utrzymuje się udział ludności w wieku poprodukcyjnym, około 13-14%.

Migracje

Dzięki położeniu gminy Katy Wrocławskie w bezpośrednim sąsiedztwie aglomeracji Wrocławia oraz dogodnym połączeniom komunikacyjnym, gmina jest atrakcyjnym miejscem do osiedlenia się w strefie podmiejskiej i dla rozwoju budownictwa mieszkaniowego - na jej terenie osiedla się coraz więcej ludności napływowej. Analizując główne kierunki migracji w gminie, na przestrzeni ostatnich lat obserwuje się zarówno wzrost zameldowań na terenie gminy jak i wzrost wymeldowań. Liczba opuszczających obszar gminy jest na tyle niewielka, że nie wpływa znacząco na ogólnie utrzymujący się trend. Od 2001 r. notuje się równomierny wzrost liczby zameldowań.

2. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości

Tabelaryczne zestawienie zasobów miejscowości

Rodzaj zasobu	Brak	Jest o małym znaczeniu	Jest o średnim znaczeniu	Jest o dużym znaczeniu
Środowisko przyrodnicze				
Walory krajobrazu			X	
Walory klimatu (mikroklimat, wiatr, nasłonecznienie)		X		
Walory szaty roślinnej		X		
Cenne przyrodnicze obszary lub obiekty		X		
Świat zwierzęcy (ostoje, siedliska)	X			
Osobliwości przyrodnicze		X		
Wody powierzchniowe (cieki, rzeki, stawy)			X	
Gleby, kopaliny	X			
Dziedzictwo religijne i historyczne				
Środowisko kulturowe				
Walory architektury wiejskiej			X	
Walory zagospodarowania przestrzennego			X	
Zabytki, obiekty historyczne			X	
Zespoły artystyczne	X			
Tradycje, obrzędy, wydarzenia artystyczne		X		
Legends, podania i fakty historyczne	X			
Obiekty i tereny				
Działki pod zabudowę mieszkaniową			X	
Działki pod domy letniskowe	X			
Działki pod zakłady usługowe i przemysł		X		
Pustostany mieszkaniowe, magazynowe i poprzemysłowe		X		
Place i miejsca publicznych spotkań		X		
Miejsca sportu i rekreacji				X
Korzystne, atrakcyjne sąsiedztwo (duże miasto, arteria komunikacyjna, atrakcja turystyczna)				X
Gospodarka, rolnictwo, infrastruktura				
Specyficzne produkty (hodowle, uprawy polowe)		X		

Znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe:	x			
Kanalizacja sanitarna	x			
Zaopatrzenie w wodę				x
Zaopatrzenie w gaz	x			
Ludzie, organizacje społeczne:				
OSP			x	
Stowarzyszenie Przyjaciół Gniechowic				X
Inne – Klub Sportowy Błękitni Gniechowice				X
Instytucje:				
Szkoła				x
Przedszkole				x
Filia UP Kąty Wrocławskie		X		
Ośrodek Kultury	x			
Placówka opieki społecznej	x			
Ośrodek zdrowia				x
Biblioteka	x			

2.1.1 Zasoby przyrodnicze

Tylko niewielka część obszaru gminy Kąty Wrocławskie objęta jest prawną formą ochrony. Obszarem chronionym jest Park Krajobrazowy Dolina Bystrzycy. Osią Parku jest rzeka Bystrzyca, łącząca swoją doliną dobrze zachowane tereny leśne Sudetów z korytarzem ekologicznym doliny Odry. Liczący 8570 ha Park Krajobrazowy Dolina Bystrzycy przebiega przez gminy Mietków, Sobótka, Kąty Wrocławskie i Miękinia oraz obejmuje zachodnią część miasta Wrocławia. Na terenie gminy znajduje się prawie połowa obszaru Parku (4100 ha). Część Parku Krajobrazowego Dolina Bystrzycy objęta jest dodatkową ochroną prawną programu „Natura 2000” pod nazwą „Przeplatki nad Bystrzycą” oraz „Łęgi nad Bystrzycą”.

W parku krajobrazowym zlokalizowane są liczne obiekty posiadające zieleni wysokiej pochodzenia kulturowego – parki podworskie, cmentarze, kościoły, również z cmentarzami przykościelnymi. Pomimo licznych wartościowych okazów roślin i status pomników przyrody, uzyskało tylko pięć dębów szypułkowych + jeden w Smolcu oraz cztery około trzystusetletnie dęby w Gniechowicach + dwa w parku dworskim i dwa w parku leśnym. Najstarszy, 310-letni dąb szypułkowy znajduje się przy drodze Gniechowice-Świdnica w parku podworskim. Do ciekawych zespołów pałacowo-parkowych gminy należy znajdujący się w Gniechowicach park z początku XIX wieku.

2.2.2 Zasoby kulturowe

Gmina Kąty Wrocławskie dysponuje zabytkowymi obiektami, związanymi z jej bogatą historią. W Gniechowicach warto obejrzeć historyczny kościół p.w. św. Filomeny, pałac

Kościół p.w. św. Filomeny 17

Źródło: www.wroclaw.hydral.com.pl

Kościół p.w. św. Filomeny

Kościół p.w. św. Filomeny został wzniesiony w XV w. w stylu gotyckim; następnie został przebudowany w latach 1853-1854 w stylu neogotyckim. Kościół to budowla orientowana, jednonawowa, z kwadratowym prezbiterium i kwadratową neogotycką wieżą. Neogotyckie portale z barokowymi drewnianymi okutymi drzwiami, zachodni i południowy; wykonane są z piaskowca.

Epitafium na zewnątrz kościoła

Źródło: www.wroclaw.hydral.com.pl

Nad prezbiterium znajduje się sklepienie krzyżowe; nad nawą zaś drewniany strop podwieszony. W ołtarzu głównym znajduje się obraz św. Filomeny. W przedsionek południowy, na jego wschodniej ścianie wbudowano renesansową płytę nagrobną Sabiny Sturmin z 1605 r. W wyposażeniu zachowały się barokowe: ołtarz boczny św. Dminka oraz chrzcielnica, cynowe lichtarze, pacyfikał i monstrancja z końca XVIII w. oraz cztery lichtarze klasycystyczne z 1843 r. Reszta wyposażenia reprezentuje style neobarokowy i neoklasycystyczny z połowy XIX w.

Wokół dawnego, obecnie zlikwidowanego cmentarza przykościelnego rozciąga się XV-wieczny mur, niegdyś obronny, przebudowany w XIX w. Z przełomu XIX i XX wieku pochodzi murowany budynek plebanii (ul. Kątecka 57), parterowy, z użytkowym poddaszem, ustawiony szczytowo, z facjatą od strony wschodniej i lizenami w południowej ścianie szczytowej. W zabudowaniach zespołu plebanii znajduje się ciekawa obora z końca XIX w. z lukowo zakończonymi otworami.

Pałac

Trzykondygnacyjny pałac znajdujący się przy ul. Wrocławskiej 7 i zachowaną część zabudowań folwarcznych, po rozpadzie gospodarstwa PGR, przejęła Agencja Nieruchomości Rolnych, obecnie w rękach prywatnych. Pierwotnie stał w tym miejscu dwór nawodny, otoczony fosą i podpiwniczony. Wieś i dwór z folwarkiem spłonęły w 1642 roku, w czasie wojny trzydziestoletniej. Ze względu na zniszczone w czasie kolejnego pożaru w 1936 r. akta, pierwotny wygląd pałacu nie jest do końca znany. Od 1649 r. właścicielem zrujnowanego folwarku stał się Conrad von Saurma (zm. 1688 r.); na jego zlecenie rozpoczęto przebudowę.

Strona frontowa pałacu - lata 1935-1939

Źródło: www.wroclaw.hydrai.com.pl

Obecny barokowy pałac pochodzi z początku XVIII wieku, najprawdopodobniej z 1713 r. Na podstawie wczesnobarokowego detalu (obramienie okien, forma kominka) niemieccy uczeni datowali pałac na okres wcześniejszy, wiążąc decyzję o budowie z datą ślubu właściciela Gniechowic Hansa Leutholda von Saurmy z Juliane Perpetuą z domu Herberstein. Pałac przebudowano w 1843 r. W 1861 r. na dachu powstała wieżyczka zegarowa, jednak ósma, główną już wcześniej, za czasów Wenera, podkreślała wieżyczka na dachu mansardowym (brak zegara), portal i lukarna.

W latach 1936-37 przebudowano wnętrza. Obecna budowla to piętrowy budynek na rzucie prostokątnym, z dachem mansardowym i lukarnami, niepodpiwniczony. Prostokątne okna nierównomiernie rozłożone na elewacji, odwzorowują układ wnętrza, okno na osi głównej jest szersze. W części centralnej znajduje się wejście zakończone łukiem pełnym. Wejście frontowe zamurowano już przed II wojną światową, drugie zamurowano do połowy, w okresie dostosowywania pałacu do nowej funkcji biurowej gospodarstwa PGR. Wejście zachowano w formie okna termalnego, obok wykuto, w miejscu okna, prostokątne drzwi prowadzące do pomieszczeń siedziby PGR.

Elewację parteru zdobi rustyka, piętro elewacji frontowej i ogrodowej dekorują stiuki i profilowane obramienia okien ujmujące festony, wici roślinne oraz kartusze z motywami skrzyżowanych liści palmowych. Dwa kartusze zawierały prawdopodobnie namalowane monogramy rodowe, nieczytelne już w latach 30-tych. We wnętrzu obecnie brak wyposażenia. W północno-zachodniej części na piętrze znajdował się kominek z XVIII w.

Obecnie pałac znajduje się w rękach prywatnych, w stanie ruiny. W wyniku prac rewitalizacyjnych powstało nowe pokrycie dachowe i zrekonstruowano lukarny, prace objęły m.in. budowę nowej więźby dachowej, montaż dachówki, montaż stropów, nową instalację wentylacyjną, przemurówki ścian wewnętrznych oraz montaż ściągów w celu wzmocnienia konstrukcji budynku. Powierzchnia użytkowa obiektu wynosi ok. 1000 m², w przyszłości pałac można przystosować do pełnienia funkcji hotelu, zajazdu lub restauracji.

Opuszczony pałac, wcześniej użytkowany przez PGR

Źródło: www.wroclaw.hydral.com.pl

Folwark

Zabudowania folwarczne, po wieloletnim użytkowaniu przez gospodarstwo PGR, obecnie stoją opuszczone. Niegdyś tworzyły czworobok wokół ogromnego podwórza. Najlepiej zachowały się budynki oficyn mieszkalnych (ul. Kątecka 32, ul. Wrocławska 7-7a). Poza nimi w skład folwarku wchodziły dwie obory z końca XIX wieku przy ulicy Wrocławskiej, stodoła z ok. 1850 r. przy ul. Wrocławskiej, budynek gospodarczy stolarnia z lat 20-tych XIX wieku; ul. Wrocławska) oraz spichlerz na skrzyżowaniu Kąteckiej i Wrocławskiej z poł. XIX wieku.

Zachodnia ściana spichlerza przylegająca do ul. Wrocławskiej

Źródło: www.wroclaw.hydral.com.pl

Część budynków wyburzono, pozostałe są w stanie ruiny. Folwark otaczał mur ceglany, otynkowany, którego fragmenty zachowały się do dziś.

Pozostałe budynki folwarku - dziś budynki mieszkalne

Źródło: www.wroclaw.hydral.com.pl

W pobliżu folwarku rozciągał się park z przełomu XVIII i XIX wieku, w stylu angielskiego parku krajobrazowego. Obok parku, w miejscu dawnych ogrodów i szklarni pałacowych, powstało osiedle, potocznie zwane „Na ogrodach”.

Nieistniejący już kościół ewangelicki p.w. Świętego Krzyża, w pobliżu domu przy ul. Kąteckiej nr 71, powstał dopiero w XIX wieku. Wcześniej brakowało w wsi świątyni ewangelickiej, jedynie w okresie reformacji kościół katolicki przez ponad sto lat pełnił jej funkcję. Ewangelicy zbierali się na nabożeństwa w „fachwerkowej stodole” na terenie parafialnym. Być może była to stodoła szachulcowa przy domu nr 71, istniejąca do dziś. Kościół zbudowano w latach 1860-63 w stylu neogotyckim, według projektu inspektora budowlanego Miłczanowskiego z Wrocławia. W 1864 r. został konsekrowany. Była to budowla jednonawowa, pięciosiowa, murowana i otynkowana, z dachem dwuspadowym, z przyporami i ostrołuczными oknami. Wewnątrz prezbiterium zamknięte sklepieniem krzyżowo-żebrowym, korpus z trzema emporami i organami kryto stropem. Wieżę na planie kwadratu, z trzema podłahymi wieżami i dzwonami, wieńczyły szczyty zakończone trójschodkowo i hełm w formie ostrosłupa. Po 1945 r. kościół nieużytkowany, w latach 50-tych rozebrano.

Obrazek nie istniejącej już świątyni ewangelickiej. Gniechowice, lata 1895 – 1901

Źródło: www.wroclaw.hydral.com.pl

Budynek mieszkalny przy ul. Kąteckiej nr 34 powstał w II połowie XIX wieku, na planie prostokąta. Jest to obiekt dwukondygnacyjny, z dachem naczółkowym i lukarną szparą wzdłuż całej połaci dachu. W elewacji frontowej wejście na osi głównej ujęte kamiennym portalem, zakończonym łukiem pełnym ze zwornikiem. Wejście poprzedza monumentalny podjazd, w jego centralnej części znajduje się brama wjazdowa prowadząca do piwnic. Charakterystyczna jest także elewacja ogrodowa z ceglana przeszkłona werandą z wejściem po schodach, balkon oraz dwie lukarny w formie wolic oczu. Budynek pierwotnie

pełnił funkcję szpitala prowadzonego przez siostry zakonne. Następnie przez krótki okres czasu znajdowały się tu biura Zespołu PGR, przeniesione do pałacu. Na przełomie lat 50-tych i 60-tych w budynku mieścił się ośrodek zdrowia z salą porodową; potem zlikwidowaną.

Przy ul. Koteckiej 59 znajduje się pomnik ku czci Armii Czerwonej pierwotnie wystawiony ofiarom II wojny światowej. Pomnik stał w pobliżu kościoła katolickiego. Po niewielkiej modyfikacji formy i dodaniu tablicy w języku rosyjskim z czerwoną gwiazdą zmienił swoje przeznaczenie.

2.3.3 Infrastruktura społeczna i kapitał społeczny

Wyposażenie wsi w infrastrukturę społeczną

Infrastruktura społeczna zamiennie określana jest jako „usługi socjalne” utrzymywane ze środków budżetów samorządowych lub państwowych i świadczone dla ludności nieodpłatnie. Obejmują one oświatę i kulturę, ochronę zdrowia i mienia oraz administrację publiczną. Sieć i wyposażenie gminy w obiekty usług socjalnych należy ocenić jako rozwiniętą i dostosowaną do struktury sieci osadniczej. Większość obiektów infrastruktury społecznej zlokalizowanych jest w mieście Kąty Wrocławskie.

Gniechowice są bardzo dobrze wyposażone w infrastrukturę społeczną. Działają tu m.in.:

- w zakresie oświaty: szkoła podstawowa z dużą salą gimnastyczną i boiskiem ze sztuczną nawierzchnią oraz przedszkole;
- w zakresie kultury i sportu: świetlica wiejska, boisko sportowe z zapleczem szatniowym;
- w zakresie ochrony zdrowia: ośrodek zdrowia i punkt wyjazdowy pogotowia ratunkowego;
- filia UP Kąty Wrocławskie.

Budynek Szkoły Podstawowej

Źródło: Materiały własne

Szkoła Podstawowa w Gniechowicach rozpoczęła działalność w 1946 roku; do 2002 roku zajęcia edukacyjne odbywały się w budynku z 1859 roku. W lutym 2002 roku oddany został do użytku nowoczesny, na miarę XXI wieku, budynek Szkoły Podstawowej w Gniechowicach. Szkoła posiada 11 izb lekcyjnych oraz salę sportową. Do szkoły uczęszczają uczniowie klas I - VI oraz dzieci realizujące obowiązek przygotowania przedszkolnego. W szkole organizowane są, cieszące się dużym zainteresowaniem koła zainteresowań, takie jak koło muzyczne, koło informatyczne, koło języka niemieckiego, koło języka polskiego, koło zainteresowań matematyką, Eucharystyczny Ruch Młodych, koło ortograficzne dla uczniów klas młodszych, koło teatralne, koło regionalne oraz SKS. Przy szkole znajduje się boisko sportowe do siatkówki, brakuje natomiast bieżni lekkoatletycznej oraz bieżni do skoku w dal. Szkoła posiada salę multimedialną.

Ośrodki zdrowia, stacja pogotowia ratunkowego

Ośrodek zdrowia przy ul. Kąteckiej 49 i ul. Kąteckiej 50 zapewnia mieszkańcom Gniechowic opiekę medyczną, w tym leczenie ambulatoryjne. W budynku znajdują się ponadto prywatne gabinety lekarskie. W drugim ośrodku zdrowia zlokalizowany jest m.in. gabinet dentystyczny oraz lekarz rodzinny.

Ośrodek zdrowia przy ul. Kąteckiej 49

Źródło: Materiały własne

W Gniechowicach znajduje się jeden na terenie gminy punkt wyjazdowy pogotowia ratunkowego. Obsługuje on trzy gminy: Kąty Wrocławskie, częściowo Mietków i Kobierzyce, a także miejscowość Siedlakowice, znajdującą się na terenie gminy Sobótka. Punkt dysponuje jedną karetką typu „R”. Podstacja dysponuje jednym zespołem medycznym, w którego skład wchodzi wykwalifikowani lekarze.

Świetlica wiejska i środowiskowa

W Gniechowicach znajduje się świetlica wiejska będąca miejscem spotkań nie tylko dzieci, ale także dorosłych mieszkańców gminy i stwarzająca możliwość miłego spędzenia wolnego czasu. Infrastruktura kultury w Gniechowicach jest niestety dość uboga. Nie ma tu domu kultury, jednakże funkcjonowanie świetlicy wiejskiej stara się rekompensować (te braki). Na terenie gminy znajduje się 26 takich świetlic. Świetlica jest miejscem spotkań lokalnej społeczności i służy jej integracji.

Świetlica wiejska

Źródło: Materiały własne

W Gniechowicach mieści się także świetlica środowiskowa, która działa w oparciu o bazę świetlicy wiejskiej i posiada pracownika zatrudnionego przez władze gminy. Jej nadrzędnym celem jest zapewnienie dzieciom pochodzącym z rodzin patologicznych, opieki w godzinach pozalekcyjnych. Zajęcia prowadzone w świetlicy są często poświęcone problemom alkoholowym i służą kształtowaniu postawy wolnej od uzależnień. W świetlicy tej odbywają się dwa razy w tygodniu zajęcia aerobiku.

Kapitał społeczny

Dla rozwoju miejscowości niezwykle istotna jest aktywność tzw. liderów, animatorów życia społecznego, działających na rzecz określonych zadań lub grup społecznych (niepełnosprawnych, osób starszych itd.). W Gniechowicach wyrazem takiej aktywności są m.in. następujące organizacje:

- Stowarzyszenie Przyjaciół Gniechowic.

Plan Odnowy Miejscowości Gniechowice

- Ochotnicza Straż Pożarna w Gniechowicach
- Ludowy Klub Sportowy „Błękitni” Gniechowice

Stowarzyszenie **Przyjaciół Gniechowic** powstało w 2006r., a jego aktywność jest kontynuacją działającego wcześniej **Koła Gospodyń Wiejskich**. Stowarzyszenie jest inicjatorem wielu przedsięwzięć z zakresu kultury, rekreacji i promocji.

W Gniechowicach znajduje się **Ochotnicza Straż Pożarna**. Jej działalność ma na celu ochronę życia, zdrowia, mienia i środowiska przed pożarami oraz klęskami żywiołowymi i zagrożeniami na terenie gminy i miejscowości przyległych. Jednostka OSP Gniechowice włączona jest do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego.

OSP Gniechowice

Źródło: [własne](#)

OSP Gniechowice wyposażona jest w podstawowy sprzęt do działań ratowniczo-gaśniczych, likwidacji skutków miejscowych zagrożeń oraz klęsk żywiołowych. Wyposażenie i zatrudnienie w OSP Gniechowice obejmuje 15 pracowników jednostki operacyjno-technicznej oraz 1 samochód pożarniczy.

Budynek, w którym znajduje się OSP, klub Kuźnia i świetlica wiejska

Źródło: Materiały własne

W Gniechowicach znajduje się trawiaste boisko sportowe do piłki nożnej, z którego korzysta m.in. Ludowy Klub Sportowy „Błękitni”. Niestety dojsście do boiska zlokalizowanego poza obszarem zabudowanym jest utrudnione i dość niebezpieczne ze względu na brak chodnika przy drodze. W Gniechowicach istnieje ponadto sekcja zapaśnicza „Tygrysy” licząca 12 zawodników w wieku szkolnym. W miejscowości jest także wyposażona w sprzęty do ćwiczeń siłownia – niestety chwilowo zamknięta ze względu na brak instruktora.

W szkole podstawowej znajduje się biblioteka i szkolna. Niestety, w miejscowości nie ma biblioteki publicznej. Jej utworzenie i wyposażenie byłoby dużym krokiem w kierunku rozwoju kultury i edukacji.

2.4. Infrastruktura techniczna

Zaopatrzenie w wodę i wodociągi

Gniechowice są wyposażone w sieć wodociągową. Sieć wodociągowa gminy zapewnia dostawę wody w wszystkim miejscowościom. Sieć ta jest bardzo rozdrobniona. Woda pobierana jest z 18 ujęć wody podziemnej z trzecio- i czwartorzędowych poziomów wodonośnych w ośmiu stacjach uzdatniania wody oraz jednej należącej do Spółdzielni Mieszkaniowej w Gniechowicach.

Gospodarka ściekowa - kanalizacja

Gniechowice w części są wyposażone w sieć kanalizacyjną. Ścieki sanitarne z osiedla mieszkaniowego SM Gniechowice oraz części zabudowy mieszkaniowej zlokalizowanej wzdłuż istniejącego kanału sanitarnego oczyszczane są najpierw mechaniczno – biologicznej oczyszczalni typu „Bioblok” MU-100, zlokalizowanej w obrębie wsi Gniechowice.

Elektryczność

Aktualnie wszystkie miejscowości na terenie gminy Kąty Wrocławskie są zelektryfikowane. Na terenie gminy znajduje się Główny Punkt Zasilania 110/20 kV – R199 (zlokalizowany w Kątach Wrocławskich) o mocy 26 MVA (dwa transformatory o mocy 10 i 16 MVA). W planach jest modernizacja GPZ – wymiana rozdzielni na 20 kV.

Przez teren gminy przechodzą napowietrzne linie wysokich napięć:

- linia 110 kV S-104 relacji GPZ Klecina R-1 – GPZ Pawłowice R-9;
- linia 110 kV S-173 relacji GPZ Klecina R-1 – GPZ Bielany Wrocławskie R-122;
- linia 220 kV D-205 relacji GPZ Klecina R-1 – GPZ Świebodzice.

Gospodarka odpadami

Gospodarka odpadami stałymi opiera się na ich składowaniu poza obszarem gminy Kąty Wrocławskie. Odpady komunalne zbierane są i wywożone przez firmę Veolia Usługi dla Środowiska S.A. z Krapkowic.

Cały obszar gminy objęty jest selektywną zbiórką surowców wtórnych, składowanych w do rozmieszczonych w poszczególnych miejscowościach pojemników. Segregacji podlegają tworzywa sztuczne, papier i szkło. Selektywną zbiórkę surowców wtórnych obsługuje WPO ALBA z Wrocławia.

Zaopatrzenie w gaz

Na terenie Gniechowic nie ma gazociągu. Na terenie gminy występuje sieć gazowa wysokiego, średniego i niskiego ciśnienia oraz stacje redukcyjno – pomiarowe I^o i II°. Stacje redukcyjno – I stopnia zlokalizowane są w Kątach Wrocławskich (2 stacje), Smolcu i Krzeptowie. Gazociągi średniego i niskiego ciśnienia znajdują się w miejscowościach: Kąty Wrocławskie, Smolec, Nowa Wieś Kącka, Mokronos Górny. Stacje redukcyjno – pomiarowe II stopnia zlokalizowane są na terenie Katów Wrocławskich (2 stacje) i Smolca.

Transport drogowy

Na terenie gminy funkcjonuje dobrze rozwinięta sieć dróg krajowych, wojewódzkich, powiatowych i gminnych. Drogi o największym znaczeniu dla komunikacji ponad lokalnej to drogi krajowe i wojewódzkie oraz autostrada A-4 przebiegająca przez teren gmin. Przez miejscowość Gniechowice przebiegają m.in.:

- droga krajowa nr 35 relacji Wrocław – Wałbrzych – Jelenia Góra

Plan Odnowy Miejscowości Gniechowice

- droga wojewódzka nr W-346 (relacji granica gminy – Pełcznica – Kąty Wrocławskie – Krobielowice – Gniechowice – granica gminy (w stronę Kobierzyc));
- droga powiatowa nr 1974D (relacji Gniechowice – Krzyżowice);

W kategorii dróg gminnych, tj. do obsługi lokalnej o małym ruchu oraz stanowiących dojazdy do pól – w Gniechowicach biegnie droga Nr 107-191-D – Gniechowice, ul. Czysta; droga Nr 107-211-D – Gniechowice, ul. Lipowa; oraz droga Nr 107-212-D – relacji Gniechowice – Górzycy.

Drogi transportu rolnego

W Gniechowicach, wg ewidencji dróg, długość dróg transportu rolnego wynosi 50,40 km. W trakcie inwentaryzacji stwierdzono, że 3,95 km dróg nie istnieje pomimo wykazania w ewidencji gruntów. Nielistniejące drogi zostały zlikwidowane przez użytkowników przyległych gruntów, głównie dawne państwowe gospodarstwo rolne.

Drogi transportu rolnego, nawet te o trwałej nawierzchni, na wielu odcinkach nie spełniają należycie swej funkcji gdyż są zbyt wąskie oraz mają za małą nośność w stosunku do wymagań używanego obecnie ciężkiego sprzętu rolniczego. Wymagają więc modernizacji, a zwłaszcza drogi magistralne obsługujące duże kompleksy pól oraz dodatkowo łączące ze sobą wsie, także z gmin sąsiednich.

Bezpieczeństwo drogowe

Przez Gniechowice przybiega droga krajowa nr 35, krzyżująca się z drogą wojewódzką nr 346, co wpływa na duże natężenie ruchu, zwłaszcza w centralnej części miejscowości. Niestety brak sygnalizacji świetlnej w tym miejscu nie wpływa korzystnie na bezpieczeństwo pieszych.

Połączenia autobusowe

Na terenie gminy nie ma głównego węzła komunikacyjnego, jednak w jej granicach znajduje się wiele tras przelotowych autobusów dalekobieżnych. Pomimo dużej liczby przewoźników, niektóre miejscowości gminy nie posiadają połączenia autobusowego z Wrocławiem. Największą liczbę połączeń posiada miejscowość Gniechowice (znacznie więcej niż Kąty Wrocławskie). Przewoźnik obsługujący ruch autobusowy na terenie miejscowości to PKS Świdnica – obsługujący trasę Wrocław – Gniechowice – Świdnica oraz POLBUS na trasie Wrocław – Gniechowice – Sobótka.

Łączność

Na terenie gminy działają 3 placówki pocztowo-telekomunikacyjne: w Kątach Wrocławskich, Smolcu i Gniechowicach. Sieć telefonii przewodowej w Gminie Kąty Wrocławskie rozwija się i posiada 308 abonentów na 1000 mieszkańców. Gmina Kąty Wrocławskie posiada dobre pokrycie sieci zarówno przez dostawcę Polkomtel S.A. PLUS GSM

jak i dostawcę ERA GSM. W części gminy położonej w bezpośredniej bliskości Wrocławia możliwy jest kontakt poza terenem zabudowanym z siecią GSM 1800, której dostawcą jest Centertel S.A. (sieć IDEA Centertel). Ponadto Centertel jest dostawcą usługi analogowej sieci komórkowej, która pokrywa cały obszar gminy.

2.5.5 Lokalna gospodarka

Grunty dobrej or dużej przydatności rolniczej, położenie gminy Kąty Wrocławskie przy bardzo dużej aglomeracji miejskiej oraz sąsiedztwo z rozwijającym się Dolnośląskim Centrum Hurtu Rolno – Spożywczego wpłynęły na rozwój rolnictwa. Na terenie gminy zachowały się cztery punkty skupu płodów rolnych oraz trzy zajmujące się zaopatrzeniem rolników w środki do produkcji rolnej. W obrębie Gniechowice znajduje się punkt prowadzący skup, zbóż i sprzedaż środków do produkcji rolnej. Najwięcej gospodarstw prowadzi działalność w obrębach: Smolec (156), Bogdaszowice (113) i Gniechowice (111).

Jakość środowiska glebowego

Grunty orne i użytki zielone dobrej jakości (klasy I – III) zajmują obszar 10195,85 ha, co stanowi 75,1% powierzchni użytków rolnych gminy. Bardzo niski (zaledwie 3,5%) jest udział użytków rolnych słabej jakości. W Gniechowicach grunty orne zajmują powierzchnię 1392,22 ha – w tym klasa I-IIIb – łącznie 1154,42 ha a użytki zielone zajmują powierzchnię 64,07 ha – w tym klasa I-III – 65,13 ha.

Charakterystyka jakości użytków rolnych

W Gniechowicach powierzchnia ogólna użytków rolnych – bez sadów – zajmuje powierzchnię 1 456,29 ha. Powierzchnia użytków rolnych – bez sadów dobrej jakości – zajmuje powierzchnię 1 210,55 ha – 83,1%; średniej jakości – 221,04 ha – 15,2% a słabej jakości – 24,70 ha – 1,7%.

Struktura użytkowania gruntów ogółem

W Gniechowicach przy powierzchni ogólnej obrębu wynoszącej 1.685,72 ha:
- wśród użytków rolnych wynoszących ogółem 1460,27 ha:
grunty orne – zajmują powierzchnię 1 392,22 ha
sady – zajmują powierzchnię 3,98 ha
łąki – zajmują powierzchnię 53,50 ha
pastwiska – zajmują powierzchnię 10,57 ha
Ponadto:
Lasy i zadrzewienia – zajmują powierzchnię 78,46 ha
Wody – zajmują powierzchnię 30,60 ha
Tereny zabudowane zajmują powierzchnię 53,79 ha
Drogi – zajmują powierzchnię 55,80 ha
Nieużytki – zajmują powierzchnię 4,91 ha
Pozostałe – 1,89 ha

PRODUKCJA ROLNICZA

Produkcja roślinna

W Gniechowicach, podobnie jak na terenie całej gminy, w strukturze zasiewów dominują zboża. Wśród zbóż przeważa pszenica – jest uprawiana na 370 ha (na 651 ha upraw zbóż ogółem). Drugą pod względem powierzchni uprawą jest burak cukrowy (100 ha), a następnie rzepak (25 ha) i ziemniak (5 ha).

Produkcja zwierzęca

Żadna z grup zwierząt nie ma w hodowli pozycji dominującej. Przeważa hodowla tzw. pozostałych gatunków zwierząt, w tym koni i drobiu. W 2007r. w Gniechowicach zanotowano hodowlę 510 szt. bydła, 250 szt. trzody, 12 szt. koni i 300 szt. drobiu.

Działalność gospodarcza

Miejscowość ze względu na swoje położenie i grunty wysokiej jakości posiada korzystne warunki dla rozwoju rolnictwa. Znaczna część mieszkańców Gniechowic pracuje w gospodarstwach rolnych, jednak na terenie miejscowości zarejestrowanych jest wiele podmiotów prowadzących działalność gospodarczą. Mieszkańcy Gniechowic mają dostęp do szerokiego wachlarza produktów i usług, które oferują funkcjonujące na terenie miejscowości przedsiębiorstwa, obecnie zarejestrowanych jest 65 firm. W Gniechowicach znajdują się m.in. pawilon handlowy, sklepy spożywcze, sklepy wielobranżowe, piekarnia, apteka, kiosk, ośrodek szkolenia kierowców, kilka zakładów produkcyjno-usługowych, firmy branży transportowej, hurtownia nasion, wytwórnia pieczętek, zakład fryzjerski, solarium, zakład instalatorstwa elektrycznego, sklep odzieżowo-obuwniczy, zakład malarsko-gipsiarski, pizzeria i wiele innych. Dzięki przedsiębiorczości lokalnej społeczności mieszkańcy Gniechowic mogą na miejscu zaspokoić wiele potrzeb bez konieczności wyjazdu do innych miejscowości.

2.6. Walory turystyczne

Wartość przyrodnicza i turystyczna obszarów gminy jest wysoka i a walory krajobrazowe, charakter rolniczy oraz bliskość dużego miasta dają możliwość rozwoju agroturystyki. Dzięki walorom przyrodniczym i kulturowym gmina jest jednym z najatrakcyjniejszych obszarów wypoczynkowych wokół strefy podmiejskiej Wrocławia. Do najcenniejszych atutów gminy należy teren Parku Krajobrazowego, rzeka Bystrzyca, malownicze wsie, liczne zabytki takie jak stare wiejskie kościoły, zabytkowe zespoły pałacowe, dworskie i folwarczne, parki podworskie, pomniki przyrody, murowane kapliczki, figury świętych i pomniki.

Niestety na terenie gminy nie ma wydzielonych i urządzonych ścieżek rowerowych. Są jedynie nieoznaczone ścieżki rowerowe polecane przez Dolnośląskie Towarzystwo Cyklistów, które przechodzą przez fragment Gniechowic. Przez Gniechowice przebiega szlak rowerowy Szlakiem Nefrytów i Serpentynitów: Wrocław - Klecina - Zabrodzie - Cesarzowice - Zybiszów -

Jaszkotle + Gądów + Nowa Wieś Wrocławska + Biskupice Podgórne + Małuszów + Krzyżowice + Gniechowice + Żurawice + Solna + Ręków + Nastawice Świątniki + Księginice Małe + Przemilów + Sulistrowice. Długość szlaku wynosi 43,7km.

Gniechowice posiadają wiele wyżej wymienionych atutów, położone są ponadto w pobliżu miejsc atrakcyjnych turystycznie i chętnie odwiedzanych przez turystów, takich jak masyw góry Ślęza czy pałac w Krobielowicach. Korzystne położenie może być szansą na rozwinięcie oferty w zakresie turystyki weekendowej czy też usług gastronomicznych. Gniechowice posiadają duży potencjał niewykorzystanych możliwości rozwoju turystycznej funkcji obszaru, która w perspektywie stanowić będzie coraz ważniejszą gałąź gospodarki.

3.3 Ocena mocnych i słabych stron miejscowości

Analiza SWOT tworzona jest w celu zdefiniowania najważniejszych czynników zewnętrznym i wewnętrznym, które mają wpływ na rozwój społeczno-gospodarczy miejscowości. Analiza będąca syntezą poszczególnych obszarów życia społeczno-gospodarczego miejscowości przeciwstawia mocne strony obszaru jego słabym stronom, oraz zagrożenia zewnętrzne – szansom.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> ➤ -położenie miejscowości przy drodze krajowej, bliskość Wrocławia ➤ -dobre warunki dla inwestycji gospodarczych i rozwoju rolnictwa; ➤ -szeroka infrastruktura społeczna: szkoła podstawowa; 2 ośrodki zdrowia, OSP, filia UP Kąty Wr., punkt wyjazdowy pogotowie ratunkowego, przedszkole przyszkolne ➤ -dobry dostęp do wychowania przedszkolnego ➤ -aktywne kluby i sekcje sportowe ➤ -aktywne i współpracujące z władzami gminnymi stowarzyszenia ➤ -rozwinięta sieć telekomunikacyjna ➤ -dobre połączenie komunikacyjne ➤ -sala gimnastyczna ➤ -boisko sportowe 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ -brak chodników przy bocznych i prowadzących do nowopowstałych osiedli drogach, zniszczona nawierzchnia niektórych dróg ➤ -słabo rozbudowana infrastruktura techniczna - brak gazociągu oraz częściowo sieci kanalizacji sanitarnej ➤ -brak rozwiniętej infrastruktury turystycznej, w tym do obsługi potencjalnej turystyki weekendowej ➤ -brak bazy noclegowej ➤ -niewykorzystane zaplecze sportowe w postaci wyposażonej siłowni ➤ -mała liczba podmiotów gospodarczych ➤ -niedostatecznie rozwinięta baza rekreacyjna i kulturalna ➤ -brak ośrodka kultury ➤ -mała aktywność i integracja społeczna ➤ -nieliczne inicjatywy oddolne na rzecz lokalnej społeczności ➤ -działanie na rzecz promocji Gniechowic, strona internetowa miejscowości

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ -brak jakiegokolwiek oferty aktywizacji i zagospodarowania wolnego czasu dla poszczególnych grup mieszkańców: dzieci i młodzieży (np. świetlica młodzieżowa, klub, drużyna harcerska, kółka zainteresowań), kobiet (KGW, -przerodziło się w Stowarzyszenie Przyjaciół Gniechowic, koła zainteresowań - hafciarstwo, makramy itd.) seniorów (np: Klub Seniora) mimo posiadanych zasobów osobowych oraz technicznych ➤ -brak powszechnie dostępnego miejsca spotkań lokalnej społeczności
--	---

SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> ➤ -wytworzenie więzi emocjonalnej z własną wsią dające szanse na wzrost poczucia odpowiedzialności za nią ➤ -możliwość pozyskiwania środków z zewnętrznych źródeł finansowania ➤ -zjawisko „ucieczki z miast” tj moda na osiedlanie się za miastem, ale jednocześnie w bezpośredniej jego bliskości – dobra infrastruktura społeczna oraz szybki i dogodny dojazd do miejscowości przemawiają za osiedlaniem się w Gniechowicach ➤ -promocja przedsiębiorczości, pomoc mikro, małym i średnim przedsiębiorstwom w rozwoju firmy oraz pomoc w założeniu działalności gospodarczej ➤ -aktywność mieszkańców wsi odpowiadająca zdiagnozowanym potrzebom i oczekiwaniom 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ -migracja młodzieży do miasta ➤ -wytwarzanie silnej więzi z Wrocławiem lub innym ośrodkiem zaspokajającym potrzeby kulturalne i rekreacyjne młodych ludzi ➤ -trudności w pozyskiwaniu środków unijnych na potrzeby wsi. ➤ -brak optymizmu i pozytywnej „energii” ze strony społeczności, bierność, niechęć do podejmowania odpowiedzialności za kształtowanie otaczającej jej przestrzeni

4. Wizja rozwoju miejscowości

Perspektywa wielkich inwestycji infrastrukturalnych związanych z budową autostrad A-4, A-12 oraz budowa obwodnicy autostradowej Wrocławia to napływ inwestorów i szansa

na wzrost atrakcyjności terenów przyległych do realizowanych inwestycji. Szansą dla rozwoju miejscowości będzie również powstanie południowo-zachodniego pasma aktywności gospodarczej w pobliżu Zachowic i Gniechowic, które przyciągnie nowe inwestycje i nowe podmioty, dając tym samym możliwość zatrudnienia części osób z rejonów południowych gminy.

W Katalogu Programów Lokalnej Strategii Rozwoju sformułowano program południowej strefy aktywności gospodarczej, którego celem strategicznym jest m.in. osiągnięcie zrównoważonego przestrzennego rozwoju gospodarczego gminy, poprzez powstanie obszaru kreującego miejsca pracy w południowej części gminy – m.in. w rejonie Gniechowic. Projekt zakłada wypracowanie koncepcji zagospodarowania gospodarczego i aktywizacji południowej części gminy, na południe od autostrady.

W programie promocji celem strategicznym jest natomiast awans cywilizacyjny, tj. podniesienie standardu życia mieszkańców poprzez zwiększenie dostępności infrastruktury technicznej i społecznej. Celami operacyjnymi są tu m.in. zniesienie infrastrukturalnych barier rozwoju, a także rozwój infrastruktury kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej na terenie gminy. Cele te mają być osiągnięte m.in. poprzez stworzenie zróżnicowanej oferty imprez kulturalnych, rekreacyjnych i sportowych skierowanych na mieszkańców i turystów, wyposażenie istniejących obiektów sportowych i kulturalnych w niezbędny sprzęt, poprawa standardu istniejących obiektów sportowych i budowa nowych, odrestaurowanie obiektów zabytkowych oraz tworzenie i rozwój miejsc aktywnego wypoczynku.

Poprawa jakości życia na wsi oraz zaspokojenie podstawowych potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców Gniechowic będą możliwe m.in. dzięki rozbudowie infrastruktury technicznej służącej wzmacnianiu lokalnych możliwości inwestycyjnych i komunikacyjnych, podniesieniu bezpieczeństwa drogowego, kształtowaniu świadomości lokalnej społeczności, a także podniesieniu atrakcyjności infrastruktury społecznej, edukacyjnej i kulturalno-rekreacyjnej.

5. Opis planowanych zadań inwestycyjnych w latach 2010 - 2017

5. Opis planowanych zadań inwestycyjnych w latach 2010 - 2017

Lp.	Tytuł projektu	Opis przedsięwzięcia	Szacunkowy koszt w PLN	Lata realizacji	Planowane źródła finansowania
1.	Przebudowa świetlicy wiejskiej	Przedmiotem projektu jest przebudowa świetlicy wiejskiej przy ul. Kąteckiej mająca na celu podniesienie atrakcyjności społeczno-kulturalnej miejscowości. Projekt obejmuje prace budowlane oraz zakup podstawowego wyposażenia. Powstała infrastruktura będzie służyć mieszkańcom w rozwoju społecznym i kulturalnym. W przebudowanej świetlicy wiejskiej będą organizowane występy, imprezy okolicznościowe i cykliczne oraz zajęcia i spotkania kulturalne.	2 100 000,00	2010 – 2012	Środki unijne: PROW, LEADER Środki własne Gminy
2.	Wyposażenie i urządzenie świetlicy wiejskiej	Projekt obejmuje zakup wyposażenia i sprzętów niezbędnych do organizowania imprez okolicznościowych, a także architekturę i urządzenie wnętrza.	100 000,00	2012 – 2013	Stowarzyszenie Przyjaciół Gniechowic, Gmina Kąty Wrocławskie, Środki unijne: PROW, LEADER
3.	Budowa chodników wraz z infrastrukturą towarzyszącą	Przedmiotem projektu jest poprawa infrastruktury drogowej w miejscowości Gniechowice, która przyczyni się do poprawy bezpieczeństwa mieszkańców i podniesienia standardu życia.	100 000,00	2013 - 2015	Środki unijne: PROW, LEADER Środki własne Gminy
4.	Rozbudowa kaplicy cmentarnej	Projekt rozbudowy kaplicy cmentarnej obejmuje m.in. remont jej starej części, prace remontowe wewnątrz kaplicy, zakup ławek i innego wyposażenia, a także stworzenie dogodnego dojazdu oraz miejsc parkingowych dla przyjezdnych.	200 000,00	2013 – 2014	Rada Parafialna, Rada Sołectwa, Gmina, Parafia, Stowarzyszenie Przyjaciół Gniechowic Środki unijne: PROW, LEADER

Plan Odnowy Miejscowości Gniechowice

		60 000,00	2014 – 2015	Rada Parafialna, Gmina, Parafia, Środki unijne: PROW, LEADER
5. Remont oraz przebudowa wejścia przy zabytkowym murze otaczającym kościół w Gniechowicach	Realizacja zadania podniesie znacząco walory turystyczne obiektu zapewniając ochronę lokalnego dziedzictwa kulturowego	60 000,00	2014 – 2015	Rada Parafialna, Gmina, Parafia, Środki unijne: PROW, LEADER
6. Rozbudowa oświetlenia	Celem przedsięwzięcia jest podniesienie atrakcyjności infrastruktury społecznej w miejscowości Gniechowice, a także poprawa bezpieczeństwa drogowego poprzez polepszenie widoczności. Powstała infrastruktura służyć będzie mieszkańcom Gniechowic, podniesie standard życia mieszkańców i ich bezpieczeństwo. Projekt będzie polegał na budowie słupów oświetleniowych w miejscach często uczęszczanych przez mieszkańców Gniechowic oraz w miejscach większego natężenia ruchu pojazdów mechanicznych	200 000,00	2015 – 2016	Środki unijne: PROW, LEADER Środki własne Gminy
7. Modernizacja placu zabaw	Projekt zakłada wyposażenie istniejącego placu zabaw w małą architekturę, sprzęt i urządzenia rekreacyjne. Celem projektu jest poprawa jakości lokalnej infrastruktury społecznej poprzez jej modernizację i podniesienie poziomu wyposażenia, dbałość o rozwój i bezpieczeństwo najmłodszych mieszkańców Gniechowic.	50 000,00	2015 – 2016	Środki unijne: PROW, LEADER Środki własne Gminy Kąty Wrocławskie
8. Budowa placu zabaw wraz z wyposażeniem	Celem przedsięwzięcia będzie zapewnienie najmłodszym mieszkańcom Gniechowic bezpiecznych warunków wychowania i opieki. Projekt polegał będzie na utworzeniu ogólnodostępnego placu zabaw obejmującego strefy do zabaw i ćwiczeń ruchowych, strefę komunikacyjną oraz strefę zieloną. Wybudowane zostaną urządzenia do rekreacji ruchowej.	160 000,00	2015 – 2016	Środki unijne: PROW, LEADER Środki własne Gminy Kąty Wrocławskie
9. Zagospodarowanie placu przy pomniku	Projekt zakłada zagospodarowanie placu oraz terenu przyległego, a także wyposażenie placu w niezbędną infrastrukturę (ławeczki, stoły, zadaszenia, kosze na śmieci) w celu podniesienia estetyki miejsca oraz utworzenia przestrzeni, gdzie mieszkańcy będą mogli	50 000,00	2016-2017	Środki unijne: PROW, LEADER Środki własne Gminy Kąty Wrocławskie

		<p>spędzać wolny czas. projekt w budowie</p>			
<p>10. Modernizacja budynku i doposażenie OSP</p>	<p>Realizacja projektu przyczyni się do podniesienia standardu infrastruktury przeciwpożarowej w miejscowości Gniechowice oraz do poprawy bezpieczeństwa. Powstała infrastruktura służyć będzie mieszkańcom Gniechowic i całej Gminy. Projekt będzie polegał na modernizacji budynku Ochotniczej Straży Pożarnej w Gniechowicach oraz doposażeniu jej w niezbędne materiały i urządzenia potrzebne podczas efektywnej ochrony przeciwpożarowej mieszkańców na terenie Gminy.</p>	<p>150 000,00</p>	<p>2016-2017</p>	<p>Środki unijne: PROW, LEADER Środki własne Gminy Kąty Wrocławskie, inne fundusze zewnętrzne:</p>	

6. Wdrażanie planowanych przedsięwzięć

Plan Odnowy Miejscowości Gniechowice jest planem otwartym, który będzie mógł być aktualizowany w zależności od potrzeb i uwarunkowań finansowych, a także od uruchomienia dostępu do funduszy UE. Dokument zawiera układ wyznaczonych przez społeczność programów rozwojowych, celów, oraz konkretnych projektów do realizacji, zgodnych z ustaloną wizją rozwoju miejscowości i zdefiniowanych w oparciu o specyfikę wsi, oraz zdiagnozowane potrzeby mieszkańców. Harmonogram planowanych inwestycji wyznacza priorytety dotyczące działań w krótszej i dłuższej perspektywie oraz określa szacunkowe koszty poszczególnych przedsięwzięć. Realizacja większości zadań planu będzie odbywać się z udziałem władz gminnych. Wdrażanie Planu Odnowy Miejscowości Gniechowice rozpocznie się po zatwierdzeniu niniejszego dokumentu przez Radę Gminy Gminy Kąty Wrocławskie. System wdrażania Planu Odnowy Miejscowości realizowany będzie w oparciu o system wdrażania pomocy strukturalnej Unii Europejskiej oraz w oparciu o dokumenty strategiczne Gminy.

Adam Klimczak

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej w Kątach Wr.

Adam Klimczak
Adam Klimczak